

**Маленькі
люди зі
Свабеду**

Давним-давно на світі жили маленькі люди. Більшість із них жили в маленькому поселенні Свабеду, і тому називали вони себе свабедудами. Вони були дуже щасливі, бігали навкруги з широкою посмішкою на обличчі, вітали кожного.

Найбільше свабедуди полюбляли дарувати один одному теплі, м'які шматочки хутра. Кожен носив на спині мішечок до вщент набитий шматочками м'якого хутра. При зустрічі свабедуди обмінювалися хутром. Як же приємно дарувати шматочок м'якого, теплого хутра! Це свідчило про те, що ця людина є чимось особливим для тебе, це було своєрідним способом сказати: «Ти мені подобаєшся!». І так само приємно отримувати шматочок хутра від іншого. Ти відчуваєш теплий пухнастий дотик, коли притуляєш його до свого обличчя, до того ж, класти ніжно й легенько такий шматочок хутра в свій мішечок до інших – неперевершене відчуття. Отримуючи такий подарунок, ти відчуваєш себе визнаним і бажаним, і тобі одразу хочеться робити щось хороше, красиве. Маленькі люди зі Свабеду завжди охоче віддавали й приймали теплі, м'які шматочки хутра, і їхнє життя, поза сумнівом, було щасливим і радісним.

Нагорі, за поселенням свабедудів, у холодній, темній печері, жив великий зелений кобольд (лісовик). Взагалі-то він не хотів жити окремо й іноді почував себе дуже самотнім. Уже не вперше він підходив до краю поселення свабедудів і уявляв, як би було добре жити серед цих веселих маленьких людей – але він не знав, чим би він там займався – зрештою, обмін теплим, м'яким хутром здавався йому цілковитою дурницею. Зустрічаючи біля лісу маленького свабедуда, він лише бурмотав щось незрозуміле і якомога швидше тікав назад у свою вологу, темну печеру.

Так одного вечора, стоячи біля лісу, великий зелений кобольд знову зустрів радісного маленького свабедуда. «Який сьогодні гарний день, чи не так?», - запитав той, посміхаючись. Але

зелений кобольд лише насупився і нічого не відповів. «Ось, візьми цей теплий, м'якенький шматочок хутра, - сказав маленький чоловічок. – Цей шматочок особливо красивий, і він точно призначений саме для Тебе, інакше б я його вже давно подарував». Але кобольд не прийняв хутро. Обернувшись по сторонах і переконавшись, що ніхто їх не бачить і не чує, він нагнувся до маленького чоловічка і прошепотів йому на вухо: «Слухай, не будь таким щедрим зі своїми шматочками хутра. Подумай, якщо ти даруватимеш їх кожному на своєму шляху, то одного дня вони закінчаться». Здивовано й трохи розгублено дивився маленький свабедуд на кобольда. Останній тим часом зняв зі спини чоловічка мішечок і відкрив його. Задоволено він мовив: «Чи я не казав! У тебе залишилося всього 217 шматочків. Я б на твоєму місці роздаровував би їх обережніше». Тяжко ступаючи з ноги на ногу, великий зелений кобольд побрів до своєї печери, залишивши спантеличеного й нещасливого свабедуда на краю лісу. Він був настільки спантеличений, що не міг усвідомити того, про що казав кобольд. Адже кожен свабедуд володів невичерпним запасом хутра. Даруючи один шматочок, ти одразу отримував в обмін інший, і це відбувалося знову й знову, протягом усього життя – як же можуть закінчитися шматочки хутра?

Кобольду це було також добре відомо – але він поклався на довірливість маленьких людей. Він поклався ще на дещо, щось, що він відкрив у самому собі й хотів дізнатися, чи можливе воно у маленьких свабедудів. Він обдурих маленького свабедуда цілком свідомо, а тепер сидів біля входу в свою печеру й чекав.

Заглиблений у роздуми сидів маленький спантеличений свабедуд біля свого дому. Незабаром мимо нього проходив його хороший знайомий, з яким він обмінявся вже багатьма м'якими, теплими шматочками хутра. «Який прекрасний день!» - вигукнув друг, занурив руку в мішечок і подав іншому шматочок хутра. Але той не взяв з приязню подарунок, а лише

відмахнувся руками. «Ні, не треба! Краще залиш його собі! – вигукнув чоловічок. – Хто знає, як швидко в Тебе закінчиться запас. Одного дня у Тебе може не залишитися жодного шматочка!» Друг його не зрозумів, лише низив плечима, поклав хутро назад до свого мішечка і, тихенько попрощавшись, пішов геть. Але з ним пішли незрозумілі роздуми, і вже того ж вечора в поселенні можна було тричі почути, як той чи інший свабедуд казав знайомому: «Вибач, але в мене не має м'якого, теплого шматочка хутра для Тебе. Я маю бути обережним, щоб не вичерпався запас».

Наступного дня це поширилося на все поселення Свабеду. Усі почали заощаджувати хутро. Люди все ще час від часу робили подарунки, але тільки після довгих, ґрунтовних роздумів, і то з великою обережністю. Навіть якщо так, то обиралися тепер не найкращі шматочки, а вже трохи затерті, що багато разів використовувалися.

Маленькі свабедуди стали недовірливими. Почалися взаємні підозри, люди задумувалися, чи вартий той чи інший знайомий шматочка хутра. Деякі дійшли навіть до того, що вночі переховували свої мішечки під ліжком. Почалися суперечки, у кого які запаси хутра. Зрештою, замість того щоб просто дарувати теплі, м'якенькі шматочки хутра, люди почали обмінювати їх на речі. Голова поселення Свабеду навіть провів перепис хутра в обігу, зазначив, що його кількість обмежена й оголосив шматочки хутра одиницею обміну. Незабаром маленькі люди почали сперечатися, скільки шматочків хутра коштує переночувати в домі іншого, чи скільки коштує пригостити друга обідом. Були навіть випадки крадіжки хутра! Темними вечорами надворі стало небезпечно. Раніше вечорами свабедуди гуляли в парках і просто на вулицях, вітаючи один одного й даруючи шматочки хутра. Раніше.

Нагорі, біля лісу, сидів великий зелений кобольд і потирав руки.

Але найгірше сталося трохи згодом. Здоров'я маленьких людей почало погіршуватися. Багато хто жалівся на болі в плечах і в спині, і з часом все більше свабедудів спіткала хвороба, яку називали розм'якшенням хребців. Маленькі люди ходили зігнутими, іноді аж до самої підлоги. Мішечки з хутром вони волочили за собою по землі. Багато хто почав вважати, що причиною їхньої хвороби є занадто важкі мішечки, тому люди залишали їх вдома, ретельно ховаючи. Зовсім скоро стало рідкістю зустріти свабедуду з мішечком на спині.

Великий зелений кобольд був задоволений результатом своєї брехні. Він хотів з'ясувати, чи діятимуть і відчуватимуть маленькі люди так само як і він, коли його охоплювали – а так було майже завжди – корисливі думки. А вони саме так і діяли! Кобольд смакував свій успіх.

Тепер він частіше заходив до поселення маленьких людей. Але ніхто не дарував йому посмішки, ніхто не пропонував шматочок хутра. Натомість на нього кидали недовірливі погляди, так само як і робили маленькі люди між собою. Кобольду це подобалося. Йому таке відношення здавалося «справжнім світом»!

У поселенні Свабеду відбувалися все страшніші речі. Можливо, через розм'якшення хребців, можливо, через те, що ніхто не обмінювався хутром – та й хто тепер знає – деякі люди помирили. Щастя покинуло Свабеду. Сум заповонив вулиці поселення.

Дізнавшись про це, великий зелений кобольд перелякався. «Я ж не хотів цього, - казав він сам собі. – Я справді цього не хотів. Я ж лише хотів відкрити їм очі на справжній світ. Але я не бажав їм смерті». Він думав, що тепер можна зробити, і в нього з'явилася ідея.

Глибоко в своїй печері в нього була захована купа холодного колючого каміння. Багато років він довбав камінці з гори і зносив їх у свою яму. Він любив ці камінці, тому що вони були холодні й так приємно поколювали при дотику. Але це була не єдина причина: він любив їх за те, що вони належали йому одному, і усвідомлення великого багатства приносило кобольду надзвичайне задоволення.

Але тепер, спостерігаючи страждання свабедудів, він вирішив поділитися з ними своїми камінцями. Він наповнював мішечки холодними, колючими камінцями, вантажив їх на візок і звозив до Свабеду.

Як же зраділи маленькі люди, побачивши холодні, колючі камінці! Вони з вдячністю прийняли їх. Тепер у них знову було щось, що можна було дарувати. Але: коли вони давали знайомому холодний, колючий камінець, щоб виразити свою приязнь до людини, у руках обох виникало неприємне, холодне відчуття. Дарувати холодні, колючі камінці не приносило такого задоволення, як дарувати теплі, м'якенькі шматочки хутра. До того ж, отримуючи камінець, у серці людини виникало дуже своєрідне відчуття. Не завжди можна було зрозуміти, що ж насправді треба розуміти під цим подарунком. Часто люди залишалися спантеличеними, ще й із поколотими руками.

Так деякі свабедуди почали витягувати з-під ліжка свої мішки з теплим, м'яким хутром, провітрювали їх на сонці, і коли хтось дарував їм камінь, вони віддавали взамін теплий, м'який шматочок хутра. І як же сяяли при цьому очі іншого! Так, деякі люди бігли до себе додому, діставали свої мішечки, щоб теж обдарувати інших хутром. Але камінці ніхто не викидав, о ні! Також не всі свабедуди діставали свої мішечки з хутром. Похмурі, колючі думки занадто сильно вкорінилися в голови людей. Це виражалось в таких фразах:

- Шматочки хутра? Хм, що за цим стоїть?
- Як я можу знати, чи справді мої шматочки хутра бажані?
- Я дав тепле, м'яке хутро, і що я отримав взамін? Холодний, колючий камінець! Вдруге я цього не допущу!
- Ніколи не знаєш, чого чекати: сьогодні хутро, завтра каміння.

Можливо, маленькі люди з радістю б повернулися до того, що для їхніх дідусів і бабусь було природним. Дехто дивився на мішки в кутках своєї кімнати, наповнені холодними, колючими камінцями, на ці квадратні й невідомі мішки. Мішки були справді такими важкими, що часто у людей при собі не було навіть камінця, щоб подарувати його при зустрічі друзів. Тоді таємно, нікому про це не кажучи, свабедуд мріяв, щоб з'явився хтось, хто подарував би йому теплий, м'якенький шматочок хутра. Уві сні він бачив, як люди ходять по вулицях з радісними, усміхненими обличчями й обмінюються теплим, м'яким хутром, як то було в старі добрі часи. Але прокидаючись, він не наважувався зробити це в реальності. Певною мірою тому, що виходячи з дому, він бачив «справжній світ». Це є причиною, чому люди дарують теплі, м'які шматочки хутра дуже рідко, і ніхто не робить цього в присутності інших. Це відбувається таємно і без зайвих розмов. Але це відбувається! – То тут, то там, знову і знову. Можливо, одного дня це станеться і з Тобою?